

Sínia i rentadors de can Mayol

Granollers

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Sector sud del terme municipal. Barri de can Mayol (Palou).
Emplaçament	Des del nucli de Palou vora la rectoria prendre camí direcció sud cap a can Mayol, uns 80 m.
Alçada:	116

Coordenades:

Latitud:	41.58558
Longitud:	2.27993
UTM Est (X):	439980
UTM Nord (Y):	4604016

Classificació

Número de fitxa	08096 - 465
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XIX
Any	1883
Autoria de l'element:	Desconeguda
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	La part exterior de la sínia desmuntada.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08095A017000390000KB

Fitxes associades:

[Can Mayol](#)

[Palou](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana

Descripció

Conjunt format per una sínia, diverses basses i rentadors que es troba emplaçat a la part posterior de la masia de can Mayol. L'indret tenia aigua abundant, ja que hi passava una mina provinent de la zona de can Muntanyola i, al mateix temps, la sínia elevava l'aigua que naixia d'un pou en aquest indret. Tota aquesta aigua omplia les basses, que servien per regar els horts de la casa.

De la sínia se'n conserva una petita construcció en forma de torre que, al seu interior hi acull el pou. Es tracta d'una sínia de tracció animal que funcionava amb un mecanisme de biela i pistons. Al costat de la torre es conserven dues pilastres de maó que sustentaven un cobert que servia per aixoplugar la zona on l'animal donava voltes. El mecanisme d'aquesta part ha estat recentment desmuntat. L'arbre o eix es situava al centre (on actualment hi ha un petit lledoner). A la part superior tenia una roda horitzontal que connectava amb l'interior de la torre. Mitjançant un joc d'engrenatges el moviment rotatori horitzontal es transformava en el moviment rotatori vertical, que feia moure una roda situada a la part superior del pou, dins de la torre. El mecanisme a l'interior de la torre sí que s'ha conservat. La roda vertical està connectada a una biela que activava uns pistons, els quals bombejaven l'aigua del pou per un tub.

L'aigua sortia canalitzada per un lateral de la torre i s'abocava a les basses, que estan compartimentades en diferents estancs i compten amb diversos rentadors o safarejos. Al costat de la torre hi ha dos safarejos més. I encara trobem un altre rentador o safareig al costat de la mina, actualment seca, que transcorre pel costat de ponent del camí.

Observacions:

Altres denominacions: Vògit de can Mayol. Vògit o bògit és un nom popular per referir-se a una sínia.

Inscripció pintada a la porta de la torre: 1883 (no pas 1888).

Informació oral facilitada pels masovers de can Mayol.

Història

La masia de can Mayol sembla majoritàriament obra dels segles XVIII i XIX. Era una de les masies importants de Palou, i les seves terres anaven des de la riera fins més enllà de la via del tren (GARCÍA-PEY, 1990). Els propietaris tenien el cognom Mayol. Des de fa 10 generacions la casa és portada per masovers.

La mina que passava per can Mayol provenia de la zona on hi ha la masia de Muntanyola. Allà s'ajuntaven la mina de Rocaumbert i la de can Muntanyola, i es dirigien en direcció sud fins a can Mayol. A can Mayol l'aigua de les mines ajudava a omplir les basses, que també es nodrien amb l'aigua de la sínia. La mina continuava en direcció est cap a la carretera del Masnou.

Segons informació oral, el pou de la sínia es va fer l'any 1883, tal com indica la inscripció que hi ha pintada. Més tard s'hauria construït la torre. Al llarg del segle XIX el sistema mecànic de les sínies va evolucionar. Les sínies més antigues són les de catúfols, més endavant van ser substituïdes per les sínies de taps, i més tard per les sínies de pistons. Totes eren activades mitjançant tracció animal. En el cas de la sínia

de can Mayol cal suposar que es va instal·lar en aquesta època: finals del segle XIX o començament del XX. La sínia va continuar funcionant fins ben entrat el segle XX, encara que, en els darrers temps, amb un motor elèctric. Però el mecanisme antic de la sínia es conservava en bon estat i encara a la dècada de 1990 es va fer anar alguna vegada. En aquesta època la sínia de can Mayol va aparèixer en un dels serials de TV3.

Més recentment el mecanisme exterior ha estat desmuntat.

